

Contourendocument

Inkoop Wmo Individuele Begeleiding

Documentgegevens

Versie: 1.0

Datum: 05-02-2025

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Randvoorwaarden	4
3.	Beleidsuitgangspunten	4
4.	Normenkader	6
5.	Indicatieproces	7
6.	Producten	10
7.	Afrekensystematiek	17
8.	Kostprijs	20
9.	Implementatie	20
10.	Overzicht voorbereiding inkoop IB	21

1. Inleiding

Het model zoals we dat sinds 2016 voor Individuele begeleiding kennen in de Drechtsteden is gebaseerd op het zogenaamde model van "resultaatgericht beschikken". Dit model is onder druk komen te staan doordat de CRvB in een aantal gerechtelijke uitspraken een streep heeft gezet door dit model. Deze uitspraken waren in eerste instantie gericht op de Huishoudelijke ondersteuning en later ook op de Individuele begeleiding. Het centrale kritiekpunt van de CRvB is het gebrek aan rechtszekerheid voor cliënten door het ontbreken van een tijdseenheid (uren of minuten) in de beschikking.

Echter, als we kijken naar zowel de cliënttevredenheid als de tevredenheid onder aanbieders functioneert dit inkoopmodel goed. Daarom is door VNG, gemeenten (Breda, Rotterdam, Drechtsteden), Aanbieders (Tzorg, Actiz), cliëntorganisaties (Iederin) en VWS lange tijd geprobeerd te komen tot een wetsvoorstel om het resultaatgericht beschikken wettelijk te verankeren. Hoewel de gemeenten en Aanbieders op één lijn zaten, is in deze werkgroep geen consensus bereikt, met name door bezwaren vanuit cliëntorganisaties. In het bestuurlijk overleg van 15 februari 2023 heeft de staatssecretaris meegedeeld geen wetsvoorstel in te gaan dienen. Daarmee is het resultaatgericht beschikken bestuurlijk op een zijspoor gerangeerd.

In dat bestuurlijk overleg is aan gemeenten ruimte geboden om een alternatief model uit te werken, namelijk het bandbreedtemodel. Het bandbreedtemodel heeft als belangrijkste doel de benoemde knelpunten weg te nemen en tegelijk de voordelen van het resultaatgerichte model te behouden. Voor de Huishoudelijke ondersteuning is dit model in 2024 nader uitgewerkt en gecontracteerd door de SDD. De SDD was voornemens om voor de maatwerkvoorziening Individuele Begeleiding een vergelijkbaar bandbreedtemodel te ontwikkelen. Echter is de SDD tot de conclusie gekomen dat een bandbreedtemodel onvoldoende aansluit bij de ontwikkelingen in het sociaal domein. Enerzijds beschikken in bandbreedtes/arrangementen en aan de andere kant bekostigen op basis van werkelijke levering blijkt in de systemen moeilijk verenigbaar.

Het afgelopen jaar heeft de SDD, samen met aanbieders, nagedacht over de uitwerking van de volgende onderdelen:

- randvoorwaarden;
- beleidsuitgangspunten;
- normenkader HHM;
- indicatieproces;
- producten;
- kostprijs.

In dit document komen bovenstaande onderdelen aan bod en worden de gemaakte keuzes nader toegelicht.

2. Randvoorwaarden

Het algemene uitgangspunt is dat de SDD ernaar streeft om goede en betaalbare ondersteuning te bieden, passend binnen de juridische kaders van de Wet en de jurisprudentie. Dit leidt tot de volgende randvoorwaarden:

- **Rechtszekerheid:** het nieuwe model moet in de eerste plaats het gebrek aan rechtszekerheid zoals dat door de CRvB geconstateerd is oplossen.
- **Flexibiliteit:** om passende ondersteuning te bieden in individuele gevallen moet naast rechtszekerheid en duidelijkheid van de beschikking een zekere flexibiliteit blijven bestaan, zodat een aanbieder binnen de beschikking kan op- en afschalen.
- **Kwaliteit:** door de inhoud van de ondersteuning centraal te zetten in de beschikking is individuele sturing op kwaliteit mogelijk.
- **Doelmatigheid:** om de ondersteuning ook op langere termijn betaalbaar te houden, is sturing op doelmatigheid noodzakelijk. Een nieuw model moet dus prikkels bevatten om doelmatige ondersteuning te bieden en resultaatgericht te werken.
- **Beperking van administratieve lasten:** in de zorg is het beperken van administratieve lasten al een aantal jaren onderwerp van gesprek. Ook het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zet opnieuw in op het minimaliseren van administratieve lasten in de zorg. In een tijd van schaarste aan arbeidskrachten is dit ook essentieel om aan de ondersteuningsvraag te kunnen voldoen.

3. Beleidsuitgangspunten

Op basis van de randvoorwaarden heeft de SDD een aantal beleidsuitgangspunten ingenomen. De SDD is van mening dat met de ingenomen beleidsuitgangspunten, de rechtszekerheid van de inwoners wordt gewaarborgd én er voldoende flexibiliteit wordt geboden aan de zorgaanbieders.

3.1 Tijdseenheid van indiceren en declareren

De SDD heeft zorgvuldig onderzoek gedaan naar welke tijdseenheid in de beschikking moet komen te staan en over welke tijdseenheid er gedeclareerd mag gaan worden door de zorgaanbieders in het nieuwe model. Hierbij is ook meegewogen welke optie het best passend is bij de SDD, waarbij er een groot cliëntenbestand is voor Wmo-begeleiding.

Uiteindelijk is gekozen om te gaan indiceren in minuten per week, wat ook als zodanig zal worden opgenomen in de beschikking. De keuze om te gaan indiceren in minuten is gemaakt, omdat er dan geen afronding hoeft plaats te vinden. Op die manier probeert de SDD het doel te bereiken dat het aantal minuten wat in de beschikking staat ook daadwerkelijk aan ondersteuning wordt geboden.

Nadat er meerdere alternatieven zijn onderzocht, heeft de SDD besloten om te gaan indiceren per week. Hieronder zal uiteengezet worden welke alternatieve opties onderzocht zijn en waarom niet voor deze opties gekozen is.

PER KWARTAAL

In eerst instantie bestond de voorkeur om (minuten/uren) per kwartaal te gaan indiceren. Hierbij zou de rechtszekerheid van de cliënt gewaarborgd zijn en zou er ook een grote mate van flexibiliteit geboden worden aan de aanbieders. Echter bleek dat deze optie technisch niet mogelijk is en niet in overeenstemming is met de iStandaarden. Om die reden viel de optie om te gaan indiceren per kwartaal af.

PER MAAND

Ook de mogelijkheid om (minuten/uren) per maand te gaan indiceren heeft enige tijd de voorkeur gehad. Echter bleek deze optie onverstandig, omdat de ene maand 4 weken heeft en de andere maand 5 weken. Indien er dus geïndiceerd zou worden per maand, dan zou het per maand verschillen op hoeveel begeleiding een cliënt per week recht heeft. Dit vindt de SDD onwenselijk en om die reden is ook de optie van indiceren per maand afgefallen.

PER BESCHIKKINGSDUUR/PER JAAR

Vanuit de aanbieders is meerdere malen aangegeven dat hun voorkeur uitgaat naar een indicatie die per beschikkingsduur afgegeven wordt, zodat de uren flexibel ingezet kunnen worden. Er is gesproken met gemeenten die per beschikkingsduur indiceren. Echter bleek hierbij dat de beschikkingen standaard voor 1 jaar worden afgegeven. In feite wordt er dus beschikt per jaar. De SDD heeft de volgende argumenten om niet per jaar/per beschikkingsduur te gaan indiceren:

- Aangezien de beschikking voor individuele begeleiding bij deze optie standaard voor de duur van 1 jaar wordt afgegeven, is dit in strijd met de landelijke richtlijn 'passend beschikken'.
- Verder zou dit zorgen voor een hogere belasting voor de consultants, omdat er ieder jaar opnieuw onderzoek gedaan moeten worden en er een nieuwe beschikking moet worden afgegeven.
- Tevens zorgt dit voor een hogere belasting voor de contractmanagers. Het declaratiegedrag moet hierbij namelijk gemonitord worden zodat niet in de eerste maanden alle uren al zijn ingezet, terwijl de uren over een heel jaar ingezet zouden moeten worden. Voor een kleinere gemeente is het beter mogelijk om maandelijks het declaratiegedrag van aanbieders per casus te monitoren. Voor de SDD zal dit, met een groot aantal cliënten met een indicatie voor Wmo-begeleiding, echter niet mogelijk zijn.
- Ook brengt indiceren per jaar met zich mee dat de cliënt ieder jaar een nieuwe melding en aanvraag moet doen, wat voor de cliënt een hogere belasting betekent.
- Ten slotte is het standpunt van de SDD dat de cliënt hierbij nog steeds niet weet waar hij/zij aan toe is, omdat er een groot aantal uren/minuten in de beschikking staat waar de cliënt over een heel jaar recht op heeft.

Naast het uitgangspunt om minuten per week te gaan indiceren, is de keuze gemaakt om als tijdseenheid waarover zorgaanbieders kunnen declareren een maand te hanteren. Er zit dus een verschil in de tijdseenheid die genoemd wordt in de beschikking en de periode waarover gedeclareerd kan worden. De reden om te kiezen voor een maand als declaratieperiode is omdat dit aansluit bij de iStandaarden en volgens de SDD genoeg flexibiliteit biedt aan aanbieders. Binnen een maand kan de aanbieder de minuten namelijk wisselend (per week) inzetten. De minuten kunnen dus per week verschillen. Dit wordt tijdens het keukentafelgesprek gecommuniceerd met de cliënt. Ook in de beschikking wordt hierover een toelichting verstrekt.

4. Normenkader

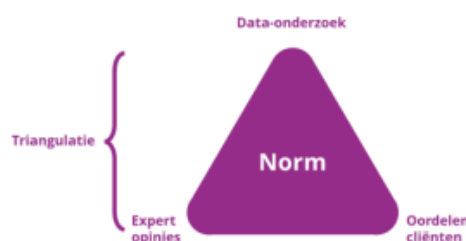
M.i.v. het nieuwe contract Individuele Begeleiding gaat de SDD werken met het Normenkader Begeleiding van bureau HHM. Dit normenkader is een hulpmiddel om te komen tot een zo eenduidig en geobjectiveerd mogelijke inschatting van het aantal minuten ondersteuning dat een inwoner gemiddeld wekelijks nodig heeft.

Het normenkader is ontwikkeld om gemeenten te ondersteunen bij:

- Het bepalen van de ondersteuningsbehoefte van cliënten.
- Het afwegen en onderbouwen van de aard en omvang van indicaties voor Wmo-begeleiding.

Het normenkader leunt op drie pijlers (triangulatie):

1. Data-onderzoek in de praktijk
2. Oordelen van cliënten
3. Expertopinions

Doel van het normenkader

Het normenkader ondersteunt:

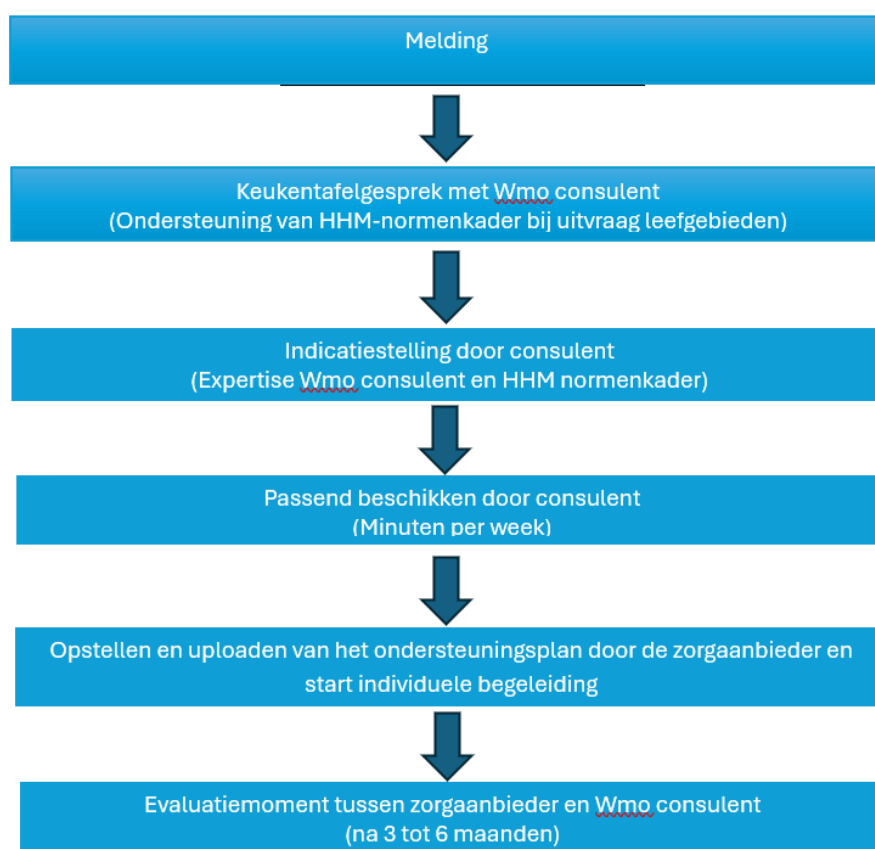
- **Gemeenten:** bij het transparant en objectief bepalen van de benodigde ondersteuning.
- **Wmo-consulenten:** bij het maken van een professionele, onderbouwde afweging.
- **Zorgaanbieders:** bij het inzicht in de verwachte inzet van ondersteuning.

Met dit normenkader wordt de Wmo-consulent geholpen om diens professionele afweging, nog meer transparant, afgewogen en eenduidig te maken. In de indicatie wordt de aard, omvang en duur van de te bieden ondersteuning vastgelegd, in overeenstemming met het juridisch kader zoals bepaald door de CRvB. Het indiceren van Wmo-begeleiding is geen 'harde wetenschap' met vaste uitkomsten op basis van harde 'rekenregels'. Het indiceren van begeleiding vraagt om een professionele afweging, op basis van veel elementen, met als doel ondersteuning op maat te bieden voor de inwoner. Dit normenkader helpt dit transparant en afgewogen te doen.

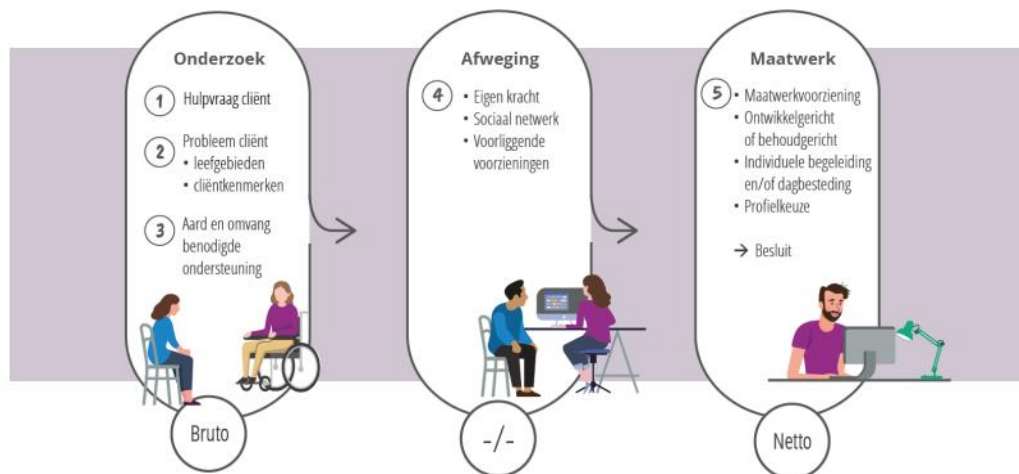
5. Indicatieproces

De Wmo consulent voert het gesprek met de inwoner en doet onderzoek naar de hulpvraag en de beperkingen op het gebied van participatie en zelfredzaamheid. Als het onderzoek is afgerond, zal de indicatie door de consulent gesteld worden met behulp van het HHM normenkader. Hiermee wordt de kwaliteit, rechtmatigheid en uniformiteit geborgd. Vervolgens wordt het ondersteuningsplan opgesteld door de zorgaanbieder en start de ondersteuning. Na 3 tot 6 maanden vindt er een evaluatie plaats. Indien nodig kan de beschikking worden aangepast.

Het proces ziet er schematisch als volgt uit:

In de volgende stappen wordt dit proces verder uitgewerkt en toegelicht, vanaf het eerste contact met de cliënt tot en met het vaststellen van de passende maatwerkvoorziening. Hierdoor wordt duidelijk hoe de consulent tot een zorgvuldig en onderbouwd besluit komt.

Figuur 1. Proces besluitvorming Wmo-begeleiding. Bureau HHM Factum. Normenkader Begeleiding: Publiekversie. Een nadere uitwerking van het afwegingskader is hierin opgenomen.

Stap 1 Cliënt meldt zich, start onderzoek

Wanneer de cliënt zich meldt, bespreekt de Wmo-consulent diens hulpvraag met de cliënt. De Wmo-consulent onderzoekt ook de leefsituatie van de cliënt (gezinssituatie et cetera). Cliënten hebben de mogelijkheid een persoonlijk plan aan te dragen, dat de Wmo-consulent vervolgens meeneemt in het proces.

Stap 2: Wat is het probleem?

Tijdens het onderzoek be vraagt de Wmo-consulent de cliënt, voor zover nodig en gerelateerd aan het gebruik van het Normenkader Begeleiding, op drie aspecten:

1. Problematiek
2. Leefgebieden
3. Overige cliëntkenmerken

Stap 3: Vaststellen aard en omvang ondersteuningsbehoefte

De Wmo-consulent bepaalt, zoveel als mogelijk in samenspraak met de cliënt en/of het netwerk, de te behalen aandachtspunten per leefgebied en de noodzakelijke ondersteuning hiervoor. Zodat duidelijk wordt wat de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte is van de cliënt en waar ook eventuele prioriteiten en keuzes van de cliënt liggen. Hierbij kan onder andere gebruik worden gemaakt van een zorginventarisatie of het ondersteuningsplan van de cliënt.

Stap 4: Afweging

In stap 4 weegt de Wmo-consulent vervolgens af welke andere oplossingen dan op grond van de Wmo 2015 beschikbaar zijn voor de cliënt om diens ondersteuningsbehoefte in te vullen. De Wmo-consulent bespreekt met de cliënt en onderzoekt de mogelijkheden van de cliënt zelf, van het cliëntsysteem en het netwerk van de cliënt om oplossingen te vinden voor de door de cliënt ervaren zelfredzaamheids- en/of participatieproblemen.

Dit betreft naast de mogelijkheden van de cliënt persoonlijk ook mogelijkheden om gebruik te maken van andere regelingen dan de Wmo. Deze oplossingen kunnen onder andere zijn: algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen, laagdrempelige steunpunten, de Zorgverzekeringswet, de Participatiewet en/of de Wet langdurige zorg (Wlz).

Alle oplossingen die voorliggend zijn op een Wmo-maatwerkvoorziening worden als eerste benut. Hierover wordt de cliënt geadviseerd in het gespreksverslag. Daarbij is het conform de uitspraak van de CRvB van belang dat de Wmo-consulent nadrukkelijk onderzoekt of de voorliggende oplossing daadwerkelijk een oplossing biedt voor het probleem van de cliënt én ook voor de cliënt beschikbaar is.

Het is ook mogelijk dat de ondersteuningsbehoefte van de cliënt wordt ingevuld door een combinatie van eigen kracht en/of voorliggende oplossingen met daarop aanvullend een maatwerkvoorziening.

Stap 5: Maatwerkvoorziening

In de laatste stap van het indicatieproces volgen een aantal sub-stappen:

1. Concreet maken benodigde Wmo-maatwerkvoorziening.
2. Kiezen van het best passende profiel/product, dat richting geeft aan het uiteindelijk te nemen besluit.
3. Afweging op basis van alle verzamelde informatie: definitieve aard, omvang en duur van de te indiceren ondersteuning.

6. Producten

Zoals reeds aangegeven gaat de SDD m.i.v. het nieuwe contract Individuele Begeleiding werken met het normenkader Begeleiding van Bureau HHM, om te komen tot een (zoveel mogelijk) eenduidige en geobjectieerde inschatting van het aantal minuten ondersteuning dat een inwoner (gemiddeld) wekelijks nodig heeft.

Er zijn drie aspecten die bepalend zijn voor de aard en omvang van de ondersteuning:

- **Omvang:** op basis van het normenkader wordt het aantal minuten per week bepaald (intensiteit).
- **Product:** de complexiteit van de problematiek van de inwoner en daaraan gekoppeld het type professional dat nodig is, bepaalt het product.
- **Duur:** de verwachte periode dat de ondersteuning nodig is.

Vanuit het normenkader begeleiding weet de SDD welke cliëntkenmerken bepalend zijn voor het bepalen van de complexiteit van de inwoner die individuele begeleiding ontvangt. De complexiteit bepaalt welk product wordt geïndiceerd. Daaraan gekoppeld is het niveau van de hulpverlener dat nodig is om de ondersteuningsvraag op te pakken. Op basis daarvan wordt per product een tarief berekend. Dit wordt gedaan op basis van de volgende zes mogelijke kenmerken die per product zullen worden toegelicht:

- **Inzicht in eigen problematiek:**
 - Inwoner heeft beperkt of onvoldoende inzicht in eigen problematiek;
 - Inwoner heeft hulp nodig bij het (h)erkennen van en leren omgaan met de eigen problematiek;
- Inwoner is beperkt mentaal belastbaar;
- Inwoner heeft een beperkt leervermogen;
- Inwoner heeft een beperkt communicatief vermogen;
- **Motivatie:**
 - Inwoner is weinig/onvoldoende gemotiveerd voor hulpverlening;
 - Inwoner kan zorgmijgend zijn;
- Inwoner heeft een onvoorspelbare leefsituatie waardoor deze zeer snel (psychisch) uit balans kan raken of overlast kan veroorzaken.

In de volgende paragraaf worden de drie producten nader uitgewerkt.

6.1 Uitwerking producten

PRODUCT IB1

Productgegevens		
Productcode	Productnaam	Categorie
n.t.b.	IB1	Individuele begeleiding
Productomschrijving		
<p>De aanbieder levert een bijdrage aan het behouden en/of vergroten van zelfredzaamheid in het dagelijks leven. Dit gebeurt door het bieden van eenvoudige, praktische ondersteuning aan inwoner en/of netwerk/systeem. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan het versterken van het sociale netwerk en er wordt onderzocht of algemene voorzieningen en/of andere lokale/sociale ondersteuning de maatwerkvoorziening (gedeeltelijk) kunnen vervangen, zodanig dat professionele ondersteuning overbodig wordt. Waar nodig wordt afgestemd met andere formele en informele hulp die bij inwoner en/of netwerk/systeem betrokken zijn. Er kan worden ingezet op het zo optimaal mogelijk inzetten van het arbeidspotentieel van de cliënt c.q. ingezet op toeleiding naar werk.</p>		
Doelgroep		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Inwoner vraagt ondersteuning bij eenvoudige zelfredzaamheids- en ondersteuningsvragen. Vaak op het gebied van het sociaal netwerk (bijv. sociale redzaamheid of eenzaamheid) en activiteiten dagelijks leven (bijv. toezien op zelfzorg). ➤ Inwoner heeft eenvoudige, praktische ondersteuning nodig bij het oefenen met (sociale) vaardigheden of handelingen, het aanbrengen van dag en/of weekstructuur en/of het vergroten en/of behouden van de regie. <p>Mogelijke overige kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Inwoner heeft een beperkt communicatief vermogen. ➤ Inwoner is beperkt mentaal belastbaar. 		
Ontwikkelgericht	Behoudgericht	
<p>Primair doel van de begeleiding is het realiseren van een duidelijke ontwikkeling van de mogelijkheden van de inwoner om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst duidelijk verbetert. ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is neutraal/gemiddeld of bevorderend. ➤ De inwoner is neutraal/voldoende gemotiveerd voor ondersteuning. 	<p>Primair doel van de begeleiding is het (zoveel als mogelijk) behouden van de mogelijkheden van de inwoner om zich zelfstandig te redden in het leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst stabiel blijft of achteruit gaat. ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is beperkend. ➤ De inwoner is neutraal/voldoende gemotiveerd voor ondersteuning. 	

Product specifieke eisen

- Het ondersteuningsplan wordt door de inwoner en een minimaal mbo-niveau 4 geschoolde professional vastgesteld.
- De professional evalueert op verzoek van de gemeente of wanneer nodig met de inwoner de voortgang en doelmatigheid van de geboden ondersteuning.
- Van de evaluatie wordt verslag gemaakt in het dossier.
- Het uitvoeringsplan bevat SMART geformuleerde resultaten/doelen en daarbij zijn de activiteiten, frequentie en evaluatiemomenten opgenomen.
- De ondersteuning wordt geboden op de meest doelmatige locatie. Dit kan thuis bij de inwoner zijn, maar ook elders. In aanvulling daarop kan ondersteuning op afstand worden geboden, wanneer dit aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de inwoner.

Eisen aan de professional:

- De uitvoering vindt plaats door een op mbo-niveau 3 of hoger geschoolde professional richting Zorg en Welzijn, waarbij de inhoud en opzet van de opleiding aansluiten bij de hulpverlening die de professional levert binnen het product.
- De vaststelling ondersteuningsplan en de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij een professional geschoold op tenminste mbo-niveau 4.

Uitgangspunten voor tarief

85% MBO 3 / 15% MBO 4

Gelijke mix van cao's GGZ / GHZ / SW / VVT

Globale doorrekening op deze en overige algemene parameters leidt tot een tarief van €XXX

PRODUCT IB2

Productgegevens		
Productcode	Productnaam	Categorie
n.t.b.	IB2	Individuele begeleiding
Productomschrijving		
<p>De aanbieder levert een bijdrage aan het vergroten en/of behouden van zelfredzaamheid in het dagelijks leven. Dit gebeurt door het bieden van ondersteuning aan inwoner en/of netwerk/systeem. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan het versterken van het sociale netwerk en er wordt onderzocht of algemene voorzieningen en/of andere lokale/sociale ondersteuning de maatwerkvoorziening (gedeeltelijk) kunnen vervangen, zodanig dat professionele ondersteuning overbodig wordt. Waar nodig wordt afgestemd met andere formele en informele hulp die bij inwoner en/of netwerk/systeem betrokken zijn. Er kan worden ingezet op het zo optimaal mogelijk inzetten van het arbeidspotentieel van de cliënt c.q. ingezet op toeleiding naar werk.</p>		
Doelgroep		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ De inwoner en/of zijn systeem heeft beperkt inzicht in eigen problematiek en heeft begeleiding nodig bij het (h)erkennen van en leren omgaan met de psychische of psychosociale problematiek. ➤ De inwoner vraagt ondersteuning bij het vasthouden of vergroten van de regie. ➤ Cliënt heeft ondersteuning nodig om tot actie over te gaan en overzicht te krijgen. <p>Mogelijke overige kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Inwoner heeft een beperkt communicatief vermogen. ➤ Inwoner is beperkt mentaal belastbaar. 		
Ontwikkelgericht	Behoudgericht	
<p>Primair doel van de begeleiding is het realiseren van een duidelijke ontwikkeling van de mogelijkheden van de inwoner om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst duidelijk verbetert. ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is neutraal/gemiddeld of bevorderend. ➤ De inwoner is neutraal/voldoende gemotiveerd voor ondersteuning 	<p>Primair doel van de begeleiding is het (zoveel als mogelijk) behouden van de mogelijkheden van de inwoner om zich zelfstandig te redden in het leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst stabiel blijft of achteruit gaat. ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is beperkend. ➤ De inwoner is neutraal/voldoende gemotiveerd voor ondersteuning 	

Product specifieke eisen

- Het ondersteuningsplan wordt door de cliënt en een minimaal hbo-niveau geschoolde professional vastgesteld.
- De professional evalueert op verzoek van de gemeente of wanneer nodig met de inwoner de voortgang en doelmatigheid van de geboden ondersteuning.
- Van de evaluatie wordt verslag gemaakt in het dossier.
- Het uitvoeringsplan bevat SMART geformuleerde resultaten/doelen en daarbij zijn de activiteiten, frequentie en evaluatiemomenten opgenomen.
- De ondersteuning wordt geboden op de meest doelmatige locatie. Dit kan thuis bij de inwoner zijn, maar ook elders. In aanvulling daarop kan ondersteuning op afstand worden geboden, wanneer dit aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt.

Eisen aan de professional:

- De uitvoering vindt plaats door een op mbo-niveau 4 of hoger geschoolde professional richting Zorg en Welzijn, waarbij de inhoud en opzet van de opleiding aansluiten bij de hulpverlening die de professional levert binnen het product.
- De vaststelling ondersteuningsplan en de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering liggen bij een minimaal hbo-geschoolde professional.

Uitgangspunten voor tarief

80% MBO 4 / 20% HBO

Gelijk mix van cao's GGZ / GHZ / SW / VVT

Globale doorrekening op deze en overige algemene parameters leidt tot een tarief van €XXX

PRODUCT IB3

Productgegevens		
Productcode	Productnaam	Categorie
n.t.b.	IB3	Individuele begeleiding
Productomschrijving		
<p>De aanbieder neemt het initiatief voor het verkrijgen van (meer) zelfregie bij de inwoner. Gezien de complexiteit van de situatie vraagt dit om intensievere samenwerking met de inwoner en het netwerk/systeem. Het vraagt om professionals die een bijdrage leveren aan de gestelde SMART doelen. Waar nodig neemt de aanbieder de regie (tijdelijk) over. Dit kan betrekking hebben op de regie over de inwoner, het systeem en/of over de professionals. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan het versterken van het sociale netwerk en er wordt onderzocht of algemene voorzieningen en/of andere lokale/sociale ondersteuning de maatwerkvoorziening (gedeeltelijk) kunnen vervangen, zodanig dat professionele ondersteuning overbodig wordt. De begeleiding is gericht op het blijven meedoen in de maatschappij bij ernstig regieverlies</p>		
Doelgroep		
<p>In ieder geval zes van onderstaande criteria zijn van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De inwoner ervaart ernstig regieverlies (bijvoorbeeld: weet niet meer wat te doen, overzicht kwijt, kan problematiek niet meer voldoende managen, bij zodanige overlast in de buurt dat hiervoor bemiddeling nodig is) en grote gevolgen voor het dagelijkse leven. ➤ De situatie is instabiel, inwoner vertoont zeer regelmatig wisselend gedrag en er is een reëel risico op het ontstaan van een crisis (cliënt is zeer snel (psychisch) uit balans met bijvoorbeeld psychoses tot gevolg). De inwoner zit met het denken en handelen vast in bepaalde patronen en heeft ondersteuning nodig om deze te doorbreken. ➤ De inwoner heeft onvoldoende inzicht in eigen problematiek. ➤ De inwoner en/of zijn systeem heeft begeleiding nodig bij het (h)erkennen van en leren omgaan met zijn of haar psychosociale problematiek. ➤ De inwoner is beperkt mentaal belastbaar. ➤ De inwoner heeft een beperkt leervermogen. ➤ Er is sprake van meervoudige en complexe problematiek. ➤ Cliënt is weinig / onvoldoende gemotiveerd voor hulpverlening. ➤ Cliënt kan zorgmijndend zijn. ➤ Er is <u>geen</u> sprake van regieverlies waarvoor 24/7 bereikbaarheid en beschikbaarheid van ondersteuning nodig is. En de cliënt kan zijn hulpvraag, zonder enige voorbereiding, uitstellen tot de volgende dag. 		
Ontwikkelgericht	Behoudgericht	
<p>Primair doel van de begeleiding is het realiseren van een duidelijke ontwikkeling van de mogelijkheden van de inwoner om zich (meer) zelfstandig te redden in het leven.</p>	<p>Primair doel van de begeleiding is het (zoveel als mogelijk) behouden van de mogelijkheden van de inwoner om zich zelfstandig te redden in het leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst stabiel blijft of achteruit gaat. 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ De verwachte ontwikkeling van de inwoner is dat de situatie van de inwoner in de toekomst duidelijk verbetert. ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is neutraal/gemiddeld of bevorderend. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het lerend vermogen van de inwoner is beperkend.
<p>Product specifieke eisen</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Het ondersteuningsplan wordt door de inwoner en een minimaal hbo-niveau geschoolde professional vastgesteld. ➤ Regie moet (deels) overgenomen worden. ➤ De professional evalueert op verzoek van de gemeente of wanneer nodig met de inwoner de voortgang en doelmatigheid van de geboden ondersteuning. ➤ Van de evaluatie wordt verslag gemaakt in het dossier. ➤ Het uitvoeringsplan bevat SMART geformuleerde resultaten/doelen en daarbij zijn de activiteiten, frequentie en evaluatiemomenten opgenomen. ➤ De ondersteuning wordt geboden op de meest doelmatige locatie. Dit kan thuis bij de cliënt zijn, maar ook elders. In aanvulling daarop kan ondersteuning op afstand worden geboden, wanneer dit aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt. ➤ Er wordt een mix van zowel hbo als mbo 4-geschoolde professionals richting Zorg en Welzijn ingezet, waarbij de inhoud en opzet van de opleiding aansluiten bij de hulpverlening die de professional levert binnen het product. ➤ Het aandeel Hbo in de personeelsmix is groter dan het aandeel mbo. Afhankelijk van de complexiteit van de doelgroep, wordt het aandeel Hbo inzet groter. 	
<p>Eisen aan de professional:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ De professional is in staat direct in te spelen op veranderingen in de complexe situatie van inwoner en/of systeem; opschalen waar nodig en afschalen waar mogelijk. ➤ Professional heeft aantoonbare kennis van de specifieke doelgroep en complexe problematiek waarvoor hij/zij wordt ingezet. ➤ Professional kan goed samenwerken met alle betrokkenen. ➤ Professional kan schakelen op verschillende niveaus. ➤ De vaststelling van het ondersteuningsplan en de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij een minimaal hbo-geschoolde professional 	
<p>Uitgangspunten voor tarief</p> <p>20% MBO 4 / 80% HBO</p> <p>Gelijk mix van cao's GGZ / GHZ / SW / VVT</p> <p>Globale doorrekening op deze en overige algemene parameters leidt tot een tarief van</p> <p>€XXX</p>	

7. Afrekeningsystematiek

Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangspunten voor de wijze waarop aanbieders van individuele begeleiding dienen te gaan declareren voor geleverde ondersteuning. De uitgangspunten sluiten aan bij de iStandaarden (iWmo) voor het berichtverkeer tussen aanbieder en gemeente.

De grondslag voor levering is de geldige beschikking voor individuele begeleiding, waarin het product en de omvang (uitgedrukt in minuten per week) zijn vastgelegd. Levering en declaratie vinden uitsluitend plaats binnen de geldigheid van de indicatie.

7.1 Inspanningsgerichte afrekeningsystematiek

In het verlengde van de inspanningsgerichte indicatie zal worden afgerekend op basis van daadwerkelijk geleverde uren, ook wel inspanningsgerichte financiering ($p \cdot q$):

- p : is het vastgestelde uurtarief per product.
- q : het aantal minuten dat in de declaratieperiode daadwerkelijk is geleverd.

Declaraties zijn derhalve het product van het tarief en het aantal geleverde uren begeleiding per declaratieperiode, ook als er minder is geleverd dan geïndiceerd.

Alleen direct cliëntgebonden tijd kan worden gedeclareerd. Met de indirecte tijd is rekening gehouden in het tarief. De opbouw van het tarief is beschreven in hoofdstuk 8.

VOLUME-EENHEID

Ondersteuning wordt geregistreerd per minuut. In het declaratiebericht vermeldt de aanbieder het product én het werkelijk geleverde aantal minuten.

TIJDIGHEID DECLARATIES

Declaraties worden tijdig ingediend. Dat betekent in de maand volgend op de maand van de te declareren maand.

7.2 Flexibele inzet met maandbegrenzing

De indicatie geeft aan hoeveel tijd er per week beschikbaar is voor begeleiding. Binnen de declaratieperiode van een kalendermaand mag de aanbieder deze uren flexibel inzetten, dus afwijken van de tijd per week die in de indicatie is opgenomen, zolang het totaal niet hoger is dan het maandmaximum.

Maandmaximum: aantal (volledige en gebroken) weken in de maand * minuten per week.

Voorbeeld:

- Indicatie = 120 minuten per week.
- Maand met 4 weken = maximaal 480 minuten inzetbaar.

Als er door onverwachte omstandigheden meer ondersteuning noodzakelijk is dan moet hiervoor een melding worden gedaan bij de SDD. De SDD zal beoordelen of er een nieuwe/aangepaste indicatie zal worden afgegeven.

7.3 Declaratieperiode

Declaraties worden ingediend per kalendermaand. De aanbieder registreert per cliënt de feitelijk geleverde tijd en declareert deze binnen de maandgrenzen. Conform iStandaard vindt er controle plaats op maandniveau, niet op wekniveau.

BEPALEN DECLARATIEPERIODE

De datum van feitelijke levering is bepalend voor de maand waarin de prestatie wordt gedeclareerd. De aanbieder registreert het leveringsmoment en koppelt dit aan de juiste declaratieperiode. De declaratieperiode is een kalendermaand en bevat uitsluitend leveringen die binnen die maand vallen.

Voorbeeld 1:

- Toewijzing is 240 minuten per week en de aanbieder biedt in dit voorbeeld 120 minuten op maandag en 120 minuten op woensdag.
- Voor week 36 is dit op maandag 31 augustus 2026 en woensdag 2 september 2026, het betreft dus een gebroken week.
 - Deze specifieke weeklevering wordt opgesplitst naar twee declaratieperiodes:
 - Maand 08 met de feitelijke geleverde ondersteuning (120 minuten) op 31 augustus.
 - Maand 09 met de feitelijke geleverde ondersteuning (120 minuten) op 2 september.

Juli 2026								Augustus 2026								September 2026							
Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo	Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo	Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
27			1	2	3	4	5	31						1	2	36		1	2	3	4	5	6
28	6	7	8	9	10	11	12	32	3	4	5	6	7	8	9	37	7	8	9	10	11	12	13
29	13	14	15	16	17	18	19	33	10	11	12	13	14	15	16	38	14	15	16	17	18	19	20
30	20	21	22	23	24	25	26	34	17	18	19	20	21	22	23	39	21	22	23	24	25	26	27
31	27	28	29	30	31			35	24	25	26	27	28	29	30	40	28	29	30				
								36	31														

Gebroken weken

- Het aantal geïndiceerde minuten per week zou in een gebroken week (bijvoorbeeld week 36 die deels in augustus en deels in september valt) technisch in beide maanden volledig kunnen worden gedeclareerd.
- De flexibiliteit is bedoeld om binnen een week te schuiven, niet om in deze week dubbel zoveel ondersteuning te bieden en te declareren.
- Daarom geldt:
 - Controle op maandniveau: declaraties moeten passen binnen het maandmaximum.
 - Controle op toewijzingsniveau: het totaal van alle declaraties kan nooit hoger zijn dan het maximum voor de hele toewijzingsperiode.

Maximaal te declareren volume per toewijzingsperiode (product periode)

Ter voorkoming van overschrijdingen wegens gebroken weken wordt gewerkt met een maximaal te declareren volume per toewijzingsperiode. Het maximale declarabele volume wordt berekend over de gehele toewijzingsperiode. Het totaal van alle ingediende declaraties mag niet hoger zijn dan het maximum dat voor deze periode is vastgesteld.

Maximale volume per toewijzingsperiode =
het aantal kalenderweken binnen de toewijzingsperiode * het toegewezen weekvolume.

Voorbeeld 2:

- Toewijzing: 10 juli 2026 t/m 24 september 2026.
- Omvang: 120 minuten per week.

Juli 2026								Augustus 2026								September 2026							
Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo	Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo	Nr.	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	Zo
27			1	2	3	4	5	31						1	2	36		1	2	3	4	5	6
28	6	7	8	9	10	11	12	32	3	4	5	6	7	8	9	37	7	8	9	10	11	12	13
29	13	14	15	16	17	18	19	33	10	11	12	13	14	15	16	38	14	15	16	17	18	19	20
30	20	21	22	23	24	25	26	34	17	18	19	20	21	22	23	39	21	22	23	24	25	26	27
31	27	28	29	30	31			35	24	25	26	27	28	29	30	40	28	29	30				
								36	31														

Maximale volume per declaratieperiode (kalendermaand):

- Juli 2026: week 28 t/m week 31 = 4 * 120 minuten = 480 minuten
- Augustus 2026: week 31 t/m week 36 = 6 * 120 minuten = 720 minuten
- September 2026: week 36 t/m week 39 = 4 * 120 minuten = 480 minuten
- Totaal = 1.680 minuten

Maximale volume per toewijzingsperiode:

- 10 juli 2026 t/m 24 september 2026 = week 28 t/m week 39 = 12 * 120 minuten = 1.440 minuten.

Het maximale volume per declaratieperiode en per toewijzingsperiode verschilt in dit voorbeeld met 240 minuten. Bij het plannen van begeleidingsmomenten dient de aanbieder er zorg voor te dragen dat beide maxima (op termijn) niet worden overschreden.

Monitoring op basis van het benuttingspercentage

Voor het monitoren van de inzet maakt de SDD gebruik van het benuttingspercentage: dat is de verhouding tussen het aantal toegekende minuten en het aantal gedeclareerde minuten. Dit percentage laat zien in hoeverre de afgesproken ondersteuning per maand wordt ingezet of overschreden of tekortschiet. Dit zal worden ingezet als signaalinstrument, geen exact sturingsmiddel. Het helpt om trends te herkennen en tijdig het gesprek te voeren wanneer de inzet per maand structureel hoger of lager ligt dan geïndiceerd. Zeker in het kader van passend beschikken – wat tot lange toewijzingsperiodes kan leiden – is dit van belang.

Toelichting:

De iStandaard maakt het technisch mogelijk om de weektijd te declareren voor alle (volledige en gebroken) weken die binnen een kalendermaand vallen. Daardoor kan het lijken alsof er meer inzet mogelijk is dan binnen de toewijzingsperiode past. Dit brengt het risico met zich mee dat de beschikte

uren eerder zijn verbruikt dan de toewijzingsperiode eindigt, terwijl er feitelijk geen extra ruimte is (zie voorbeeld 2). In dat geval is er aan het einde van de toewijzingsperiode geen declareerbare ruimte meer: levering en/of declaratie in de resterende periode is dan niet mogelijk.

Om dat tijdig te signaleren wordt per maand een monitoringsplafond voor benutting vastgesteld. Dit wordt berekend door aan de hand van het totaalvolume per toewijzing het aantal geïndiceerde minuten per dag te bepalen en dat te vermenigvuldigen met het aantal dagen in betreffende maand. Het bedrag verschilt dus per maand en dient uitsluitend als referentiewaarde om de benutting te volgen in relatie tot het maximale volume van de toewijzingsperiode.

Als de referentiewaarde een aantal maanden wordt overschreden is dat een indicatie dat het maximale volume voor de toewijzingsperiode voortijdig zal worden uitgeput. In dat geval wordt de betreffende aanbieder geïnformeerd om voortijdige uitputting en bijbehorende consequenties te voorkomen.

Deze werkwijze zorgt ervoor dat het benuttingspercentage een inhoudelijk en consistent beeld geeft van de inzet over de gehele looptijd, zonder beïnvloeding van declaratieregels.

8. Kostprijs

Nader aan te vullen na bespreking uitkomsten kostprijsonderzoek HHM en reacties aanbieders.

9. Implementatie

Nader aan te vullen. Onderwerpen die in dit hoofdstuk aan bod zullen komen zijn:

- *Ingangsdatum nieuw contract*
- *Afloopdatum oud contract*
- *Eventuele overgangperiode, het doel hiervan en de duur*
- *Omzetting klanten*

TWEE VERSCHILLENDE AFREKENMETHODIEKEN OVERGANGSPERIODE

Er is tijdens de bijpraatsessie in januari gesproken over de mogelijkheid om twee afrekenmethodieken (huidig + nieuw) naast elkaar te gebruiken in een overgangperiode. Dit is technisch afhankelijk van systemen van aanbieders en de SDD. De haalbaarheid hiervan heeft invloed op de ingangsdatum van het nieuwe contract. De SDD heeft aanbieders verzocht schriftelijk te reageren op de volgende vraag:

“Is het in de systemen bij aanbieders mogelijk om twee verschillende afrekenmethodieken (huidig + nieuw) naast elkaar te gebruiken gedurende een overgangperiode? Nieuwe producten zullen worden voorzien van nieuwe productcodes.”

9 aanbieders hebben inmiddels aangegeven dat het technisch mogelijk is.

10. Overzicht voorbereiding inkoop IB

December 2024	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - aftrap voorbereidingen nieuwe inkoop - introductie bandbreedtemodel
Maart 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - bespreking normenkader HHM - toelichting bandbreedtemodel HO, welke als voorbeeld dient
Mei 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - gesprek met lokale beleidsambtenaren over mogelijkheden Wmo naar de voorkant - overwegingen afrekenmethodiek - uitvraag voorkeur afrekenmethodiek en uitvraag elementen kostprijsonderzoek naar alle gecontracteerde aanbieders (uitvraag 16/5 verstuurd, deadline reacties 13/6)
Juni 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - presentatie uitkomsten uitvraag elementen kostprijsonderzoek - Toelichting verschillen afrekenmethodiek (arrangementen / pxq) en verzoek tot heroverweging voorkeur.
Juli 2025	<ul style="list-style-type: none"> - 1/7 Toelichting afrekenmethodieken verzonden per email en opnieuw uitvraag voorkeur afrekensystematiek (deadline reactie 18/7) FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - Aanpassing planning; publicatie inkoopdocs op z'n vroegst januari 2026. - Bespreking concept beleidsuitgangspunten (incl. nieuwe producten IB) - Bespreking concept proces van toegang en doorstroom
September 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - Vaststelling aangepaste beleidsuitgangspunten (incl. nieuwe producten) en proces van toegang en doorstroom - Presentatie kostprijs per uur n.a.v. uitvraag elementen en gelegenheid tot vragen stellen - Reactietijd op gepresenteerde kostprijs uiterlijk 7/10
November 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie voorgenomen beleidskeuze indiceren in uren per maand - Aankondiging mogelijk gebruik van indicatietool - Presentatie aanpassingen kostprijs n.a.v. reacties aanbieders - Reactietijd op gepresenteerde kostprijs uiterlijk 2/12 - Presentatie voorkeurskeuze SDD afrekenmethodiek PxQ
December 2025	FOT Begeleiding: <ul style="list-style-type: none"> - reacties op kostprijs worden nog verwerkt, uitkomsten volgen bij FOT in januari.

	<ul style="list-style-type: none"> - Toelichting heroverweging beleidskeuze indiceren (was indiceren in uren per maand, wordt: indiceren in minuten per week en declareren per maand). - Plotten klanten in nieuw model volgens consulenten SDD. - Presentatie en toelichting format evaluatie Wmo - Toezegging dat bij volgende FOT alle gemaakte keuzes zullen worden gevoegd in het contourendocument en er daarna nog één reactieronde zal volgen. <p>Mail 16/12:</p> <ul style="list-style-type: none"> - FOT 20 januari wordt digitaal bijpraatmoment: n.a.v. reacties aanbieders wordt een externe partij ingeschakeld om een aantal onderdelen van het beoogde nieuwe model te toetsen. Op 20/1 worden uitkomsten gedeeld. Contourendocument met alle gemaakte keuzes zal voorafgaand aan de nieuwe FOT Begeleiding van donderdag 12 februari worden gedeeld.
Januari 2026	<p>Digitaal bijpraatmoment:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aankondiging kostprijsonderzoek HHM - Presentatie nieuwe producten en toelichting waarom - Geen gebruik van indicatietool - Uitvraag of 2 verschillende afrekenmethodieken naast elkaar mogelijk zijn, i.v.m. implementatie/overgangstermijn nieuw contract.
Februari 2026	<p>FOT Begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie uitkomsten kostprijsonderzoek HHM, reactietermijn 14 dagen - Delen contourendocument met alle gemaakte keuzes tot nu toe.
Maart 2026	<ul style="list-style-type: none"> - Opleveren definitief adviesrapport door Bureau HHM aan SDD - Verwerking kostprijs in contourendocument <p>FOT Begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Presentatie kostprijs - Delen bijgewerkt contourendocument - Reactietermijn 14 dagen op totaalplaatje
Mei 2026	<i>Publicatie inkoopdocumenten via TenderNed*</i>
Mei-juni 2026	<i>Doorlopen inkoopprocedure via (open house)*</i>
Vanaf juli 2026	<i>Sluiten contracten*</i>
Ingangsdatum nieuw contract	n.t.b.
Overgangsperiode	n.t.b.

* *planning nieuwe inkoop onder voorbehoud*